

Factsheet verkenning Planning software

Anders Werken in de Zorg heeft als doel om met minder tijd en inspanning, betere zorg en een fijne werkomgeving te leveren. Het programma richt zich op het arbeidsmarkt vraagstuk en het vergroten van cliënt- en medewerkerstevredenheid in de VVT. Binnen Anders Werken in de Zorg doet Vilans onderzoek naar slimme technologische oplossingen. Enerzijds kunnen deze de zorg efficiënter en minder belastend maken voor zorgmedewerkers. Anderzijds kunnen ze de kwaliteit van leven van de cliënt verhogen.

Deze factsheet focust op planning software, een digitale oplossing voor capaciteitsplanning en looproutes. Het matcht zorgvraag met personeel, laat zien op welk moment welke zorgtaak het beste uitgevoerd kan worden, en wijst taken toe aan zorgmedewerkers van het juiste niveau, afhankelijk van de zwaarte van de zorgvraag.

CONTEXT

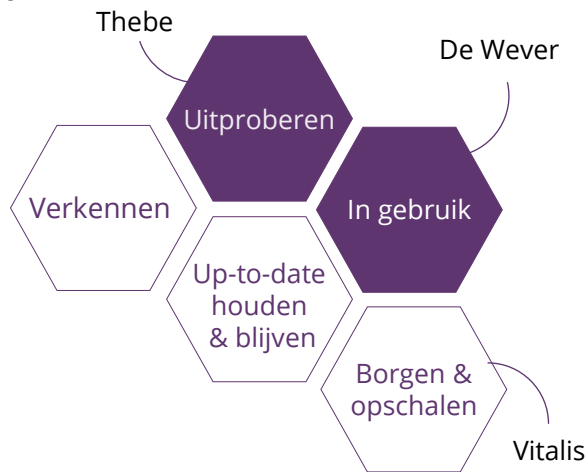
De zorgsector kampt met een groeiend personeelstekort, waardoor slimme planning essentieel is. Door taken te verdelen op basis van opleidingsniveau kunnen specialisten zich richten op complexe zorg, terwijl andere taken door anders gekwalificeerd personeel worden uitgevoerd.

Slimme planningsystemen helpen zorgvraag en personeel efficiënter af te stemmen. Dit onderzoek richt zich op de effecten en ervaringen van planning software binnen de zorgorganisatie.

“Als je puur naar zorgtaken kijkt en de niveaus die daaraan gekoppeld zijn dan zie je dat voor heel veel werkzaamheden je niet per se niveau 3 nodig hebt. Dit biedt mogelijkheden en sluit ook beter aan bij de visie op welzijn.” - Cluster Manager

BETROKKEN ZORGAANBIEDERS

- De Wever
- Thebe
- Vitalis

Figuur 1: Het Honingraatmodel (Suijkerbuijk, S., et al (2021). Technologie implementeren met het honingraatmodel.)
Vitalis is vanuit AWIZ Zuidoost-Brabant benaderd om te fungeren als voorbeeld functie omdat zij al verder zijn met de implementatie van planning software.

DE METHODE

In deze verkennende rapportage zijn aan de hand van regioessies en samen met de betrokken organisaties acht onderzoeksvragen onderzocht. Daarnaast zijn interviews gehouden met organisaties buiten regio Midden-Brabant.

De onderzochte vragen zijn:

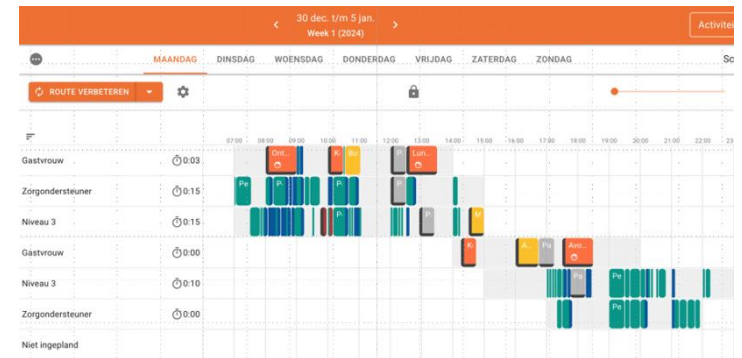
1. Welke inzichten legt planning software bloot na invoeren huidige diensten en clientvraag?
2. Biedt planning software inzicht in mogelijke verbeteringen en efficiëntie in zorgprocessen?
3. Draagt planning software bij aan het inzetten van het personeel op het juiste functieniveau?
4. Draagt planning software bij aan het verminderen van extern personeel (niet in loondienst)?
5. Kan de implementatie van planning software leiden tot een (positieve) business case voor de organisatie en meer efficiëntie in de zorg?
6. Leidt de implementatie van planning software tot nieuwe zorgmethoden (met minder personeel) zoals inzet zorgtechnologie op momenten waar veel zorg nodig is en dit inzichtelijk is gemaakt door planning software?
7. Welke factoren beïnvloeden de tevredenheid van zorgmedewerkers over de implementatie van planning software?
8. Waarom zijn organisaties wel of niet tevreden over de implementatie van de planning software van TONOS Care?

DE TECHNOLOGIE

Planning software is een digitale oplossing voor capaciteitsplanning die zorgvraag en personele inzet op elkaar afstemt. Het helpt zorgorganisaties bij capaciteitsbeheer en looproutes door zorgtaken efficiënt toe te wijzen op basis van zorgzwaarte en beschikbare tijd. Door scenario's te testen, kunnen organisaties de meest optimale dienstpatroon bepalen.

Planning software:

- geeft inzicht in welke diensten er nodig zijn om geplande zorg te kunnen leveren, die voorzien in de zorgbehoefte van de cliënt.
- houdt rekening met de wenstijden van cliënten.
- laat zien wanneer welke zorgtaken het beste uitgevoerd kunnen worden door welk niveau zorgmedewerker.
- maakt het mogelijk om te 'spelen' met verschillende scenario's, om zo vragen te beantwoorden als: Wat gebeurt er als we teams samenvoegen? Of als er een nieuwe client bijkomt of weggaat? Wat gebeurt er als we technologie inzetten?

Figuur 2: Voorbeeld van een dienstpatroon in de planning software TONOS Plannen

RESULTATEN VERKENNING

Hieronder worden enkele resultaten uit het verkennende onderzoek behandeld.

Welke inzichten biedt planning software?

Planning software gaf organisaties inzicht in de functiemix en werkdruk binnen zorgteams. Dit hielp bij het efficiënter plannen van zorgmomenten en herindelen van teams.

Door het invullen van zowel geplande als ongeplande zorgtaken werden verbeterpunten in zorgprocessen inzichtelijk. Hieruit bleek in veel gevallen dat niet alle zorgtaken door medewerkers van het juiste niveau werden uitgevoerd. Sommige organisaties hebben hierop hun aannamebeleid afgestemd en personeel in de benodigde functieniveaus kunnen werven.

Naast personeelsoptimalisatie gaf de software ook inzicht in de zorgzwaarte van cliënten. Zo werd zichtbaar welke cliënten relatief te veel zorg ontvingen.

Tot slot hielp de software bij het ontwikkelen van nieuwe roostervarianten, gebaseerd op wensen van medewerkers, om de versnippering van diensten tegen te gaan. Dit leidde bij sommige organisaties tot 8-uursdiensten en papa- en mamaroosters.

Wat zijn de ervaringen van zorgmedewerkers over (de implementatie van) planning software?

De tevredenheid over planningssoftware verschilt per organisatie. Goede begeleiding, betrokkenheid van managers en een gezamenlijke verantwoordelijkheid hielpen bij de acceptatie.

De nauwkeurigheid van ingevoerde data speelt een grote rol. Onjuiste of onvolledige gegevens kunnen onrealistische scenario's opleveren en leiden tot weerstand. Door data voortdurend te controleren en aan te passen, blijft de software bruikbaar en waardevol. Tegelijkertijd bleef er behoefte aan flexibiliteit voor onvoorziene situaties, zoals medicatierondes en niet-planbare taken.

Medewerkers moesten zorgtaken anders indelen en soms minder vanuit een medische insteek werken, wat weerstand opriep, mede door angst voor baanverlies.

Ondanks deze uitdagingen bracht planning software organisaties meer structuur en de mogelijkheid tot strategische gesprekken over zorglevering.

Koppeling met het ECD

Eén belangrijk aandachtspunt bij de implementatie van planning software is de koppeling met het Elektronisch Cliënten Dossier (ECD). In de praktijk blijkt dat deze koppeling nog niet optimaal functioneert.

Zorgmedewerkers ervaren beperkingen in de synchronisatie, de software sluit namelijk niet volledig aan op het actuele personeelsbestand.

Met als gevolg dat er suggesties voor een dienstenpatroon komen, die vervolgens niet in zorgplan van de client staan.

TIPS EN AANBEVELINGEN

Gedurende dit project zijn veel tips en inzichten naar voren gekomen waar organisaties rekening mee dienen te houden wanneer zij planning software willen implementeren. Deze zijn hieronder op een rij gezet. Bekijk het rapport voor de uitgebreidere uitleg.

- 1. Integratie in de plancyclus:** Gebruik planning software als vast onderdeel van de plancyclus of gebruik het bewust voor eenmalige analyses, Dit is afhankelijk van de organisatiebehoeften.
- 2. Doe niet teveel in één keer:** Voer veranderingen stapsgewijs in om verwarring en weerstand te voorkomen.
- 3. Controleer invoer continu:** Blijf de invoer van zorgtaken controleren op betrouwbaarheid en pas de tijdsinschattingen aan op basis van ervaringen.
- 4. Experimenteer met scenario's:** Test verschillende keuzes in de planning om alternatieve dienstenpatronen te verkennen.
- 5. Plan ongeplande en informele zorg:** Houd rekening met ongeplande zorgmomenten en informele zorgtaken (bijv. boodschappen, koken) voor realistischer scenario's en nauwkeurigere analyses.
- 6. Betrek managers en zorg voor de juiste vertegenwoordiging**
Invuldagen vormen de basis voor planning software. Het is cruciaal dat iedereen het eens is over de tijdsbesteding per zorgtaken.
- 7. Meten is weten**
Valideer aannames met data. Beslissingen op basis van medewerkers input kunnen soms anders uitpakken dan verwacht. Planningssoftware kan bijvoorbeeld laten zien dat een vermindering van personeel juist tot een te hoge werkdruk leidt. Dergelijke inzichten helpen om het gesprek onderbouwd opnieuw te voeren.

Opdrachtgever:

Anders Werken in de Zorg Midden- en West-Brabant
Contactpersoon West-Brabant: Maud van Riel
maud.vanriel@anderswerkenindezorg.nl
Contactpersoon Midden-Brabant: Sanna Elsendoorn
sanna.elsendoorn@anderswerkenindezorg.nl

Auteurs Vilans:

Jelle Dott, Xandra van Megen, Henk Herman Nap en Janna Alberts

Disclaimer

Deze uitgave is met grote zorgvuldigheid en met gebruikmaking van de meest actuele gegevens tot stand gekomen. Ondanks onze zorgvuldigheid kunnen we er niet voor instaan dat de informatie in deze uitgave geen onjuistheden en/of onvolkomenheden bevat, we aanvaarden daar geen aansprakelijkheid voor. Op deze uitgave is de Creative Commons CC BY-NC-SA 4.0 licentie van toepassing. Dit betekent dat het gebruikt mag worden als wordt voldaan aan de daarin opgenomen voorwaarden.

Deze publicatie en het onderzoek gaat niet in op de toepasselijke wet- en regelgeving zoals de Medical Device Regulation, Cyber resilience act, AI act. De gebruiker moet zelf nagaan welke invloed de toepasselijke wet- en regelgeving heeft op zijn gebruik.

© Vilans, Juli 2024

Dit is Vilans

Vilans is de kennisorganisatie voor zorg en ondersteuning. We combineren ervaringen met kennis uit onderzoek, en maken daar praktische kennisproducten van die je meteen kunt gebruiken. Zo maken we met kennis de zorg nog beter, en kunnen mensen die zorg en ondersteuning nodig hebben leven zoals zij dat willen.

Vilans

www.vilans.nl